

Строго поверителен отчетен доклад

за извършеното от Отделение „А“ на Първи отдел на ДС за циганското малцинство през второто тримесечие на 1950 г.

1 април 1950 г.

1. ОПЕРАТИВНА ОБСТАНОВКА

През второто тримесечие на 1950 година всред циганското малцинство няма констатирана остра вражеска дейност. Разпространявани са слухове, които в повечето случаи са се изразявали в недоволство от получените наряди. Като характерно за отбелязване през това тримесечие е, че на 7 април т.г. централното ръководство на културно-просветната организация на циганското малцинство в България е имало заседание в което е било разгледана дейността на Шакир Махмудов Пашев и е взети следните решения:

За проявена антинародна дейност преди 9 септември 1944 година, като сътрудник на полицията и за проявена след тази дата разложителна дейност, ръководството на циганското малцинство наказва Пашов със сваляне от длъжност – председател на културно-просветната организация на циганското малцинство в България и го изключва за винаги от редовете на организацията.

За председател на културно-просветната организация на циганското малцинство в България се избира Никола Петров Терзобалиев от гр. Сливен.

Шакир Пашов озлобен, че го изключват от организацията и от партията, той започва да провежда фракционна борба против по-добрите цигани комунисти. През тримесечието Пашов беше изпратил около 160 изложения до всички председатели на циганската организация в страната. В тези изложения той се оправдава, че не бил виновен и пр. В квартал Тухларни фабрики, където живеят около 500 души цигани и където живее самият той – прави големи усилия да отдели тези цигани от другите цигани в София и да ги противопостави едни срещу други. Така например, за деня Гергьовден техния празник, Пашов искаше да организира големи веселия в кв. Тухларните фабрики и да привлече циганите на негова страна. Прави опити да

организира и цигански музикален колектив с цел да подрони авторитета на театър „Рома“.

Като друго характерно явление за отбелязване е психозата за изселване в Турция всред някои елементи от циганите, които се чувстват като турци. Такива случаи за отбелязване има в Пловдив, Пазарджик, Самоков, София и др.

През това тримесечие всред обектите на разработка няма констатирана остра вражеска дейност. Като основна задача през периода на второто тримесечие е стояла създаване на агентурно-информационен апарат за обхващане изцяло обектите по линията на циганското малцинство. Втората задача през тримесечието е била разкриване на вражеските елементи всред малцинството и взимане на оперативен отчет.

В резултат на предвидените мероприятия за изпълнение са постигнати известни резултати. Вербувани са били 2 агенти и 1 информатор, от които първите двама са за обслужване на циганския театър „Рома“ , а вторият общо за информирание на циганите от цялата страна.

2. ПО ЗАВАРЕНИ АКТИВНИ РАЗРАБОТКИ

А) Активната разработка „Дурак“ на обекта Шакир Махмудов Пашов открита на 8.5.1950 година, въз основа на това, че обектът в миналото е бил ръководител на мюсюлманската организация „Истакбал“. Понастоящем е изключен от циганската организация и от БКП като сътрудник на полицията в миналото, а понастоящем провеждал фракционна борба. Характера на разработката е установяване на вражеската му дейност и предаване на съда. Обектът се обслужва от агента „Мелник“. Предвидени бяха мероприятия по разработката, като 9/три/документации , проучване от Отделение „Е“ е насочване агент. От предвидените мероприятия бяха изпълнени насочване, проучване от Отделение и една документация. Другите мероприятия неизпълнени и възникнали нови такива , ще се преведат през следващото тримесечие.

3.ЗАВАРЕНИ ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАЗРАБОТКИ – НЯМА.

4.ПО НОВООТКРИТИ ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАЗРАБОТКИ

А/ Предварителната разработка „Побойник“ на обекта Мехмед Сейфединов Рустемов – открита на 23.5.1950 г. уличен в разпространяване на зловредни слухове и в закана над прогресивни хора, че шял да им реже главите, като паднала властта на Отечествения фронт. Тъй като разработката е открита в края на тримесечието, мероприятията ще бъдат изпълнени в следващото тримесечие.

5.КОНТРОЛНИ И ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАЗРАБОТКИ – НЯМА.

6.ПРЕКРАТЕНИ АКТИВНИ И ПРЕДВАРИТЕЛНИ РАЗРАБОТКИ И ПРЕМИНАЛИ В ОНД - НЯМА

7.ЗАВАРЕНИ ОН-ДОСИЕТА – НЯМА

8.НОВООТКРИТИ ОН-ДОСИЕТА

А/ Отчетно наблюдателното досие „Юда“ на обекта Емин Еминов Юмеров открито на 29.4.1950 година. Същият е бивш директор на театър „Рома“ и близък на Шакир Махмудов Пашов, с който провеждат фракционна група в борба против прогресивните елементи от малцинството. През тримесечието бяха предвидени и изпълнени мероприятия, като насочване на агент, проучване от отделение „Б“. За следващото тримесечие ще бъдат запланувани допълнителни мероприятия за изпълнение.

9.ИЗВЪРШЕНА РАБОТА ОКОЛО ОБЕКТА НА ОБСЛУЖВАНЕ

1. През отчетния период на второто тримесечие по линията на циганското малцинство бяха извършени следните конкретни мероприятия извън плана;

проучване на някои от артистите на театър „Рома“ и ЦИК. и образуване на литерни папки. Насочване на наличната агентура към обектите на обслужване и пр.

10.ОБЩА ПРЕЦЕНКА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ РАБОТА НА ЛИНИЯТА НА ЦИГАНСКОТО МАЛЦИНСТВО.

През отчетния период на второто тримесечие по линията на циганското малцинство се постигнаха добри резултати. Тъй като по този обект не беше работено, то се налагаше да се вербува качествена и количествена агентура, с която да може бързо да навлезе и да разработим това малцинство. Така през това тримесечие бяха вербувани 2 агенти и един информатор, чрез които ще можем по отблизо да следим за дейността на обектите на обслужване и разработка. По отношение на разработките през тримесечието бяха открити; 1 активна разработка, 1 предварителна и 1 ОНД, като бяха набелязани и проучени някои от засечените с тях лица които през настоящето тримесечие ще бъдат взети на разработка. Обаче, по отношение на агентурно-информациония апарат е необходимо да се вербуват повече агенти и информатори, за да можем цялостно да обхванем обекта циганското малцинство. Такива трябва да се вербуват из среди близо на реакционните елементи и особено към обектите на разработка за да можем да разкрием техните вражески цели и замисли.

Като характерно е да се отбележи, че по линията на циганското малцинство в окръзите никак не е работено, въпреки, че има сигнали за вражески проявления сред циганите и особено желанието им за изселване за Турция. Необходимо е в бъдещия план да залегнат мероприятия за вербовка на агентура, особено в граничните сектори.

АКРДОПБГДСРСБНА

ф.13, оп.1 а.е.774, л.30-32